

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2021. godine**

Broj: RV024-22

Banja Luka, 18.05.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izveštaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
	1. Uvod	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke	10
	5. Priprema i donošenje budžeta	10
	6. Finansijski izvještaji.....	11
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	11
	6.1.1. Prihodi i primici	11
	6.1.2. Rashodi i izdaci.....	12
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	16
	6.2.1. Imovina	16
	6.2.2. Obaveze.....	17
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini	17
	6.3. Vanbilansna evidencija	18
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	18
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje	18

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05; Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2021. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2021. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkama 3. i 6.1.2.4. izvještaja:

Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela koji donosi ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, definisana prava na novčane podsticaje korisnicima po osnovu odluka Vlade Republike Srpske, ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji zaključenih sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i učešća u radu komisija, radnih grupa, stručnih timova imenovanih rješenjem ministra ne predstavljaju subvencije prema članu 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike u najmanjem iznosu od 7.977.452 KM. Pravilnikom definisane aktivnosti dodjele podsticaja

nisu u potpunosti realizovane na način koji uvažava načelo nastanka poslovnog događaja, vodeći računa o sredstvima odobrenim za tekuću budžetsku godinu u najmanjem iznosu od 6.955.219 KM.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 18.05.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske za 2021. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 6.1.2.4. izvještaja:

Prema Pravilniku o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela visina podsticajnih sredstava se obračunava u skladu sa Planom korišćenja sredstava za razvoj poljoprivrede i sela. Korisnici podsticaja po osnovu ugovora o poslovno tehničkoj saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, pravo na podsticaj po osnovu većeg obima izvršenih usluga iznad visine odobrenih sredstava u tekućoj godini, ostvaruju u narednom obračunskom periodu, u žalbenom postupku, suprotno članu 40. stav (1) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je, takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske.

Banja Luka, 18.05. 2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) planiranje i izvršenje budžeta po osnovu subvencija vrši u skladu sa propisanim budžetskim klasifikacijama u skladu sa članom 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i evidentiranje stvorenih obaveza iznad visine odobrenih sredstava vrši u skladu sa članom 82. stav (6) i 93. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 2) evidencija ustupljene nefinansijske imovine bez naknade između budžetskih korisnika u okviru iste jedinice vlasti, koji nemaju knjigovodstvene evidencije u okviru iste glavne knjige vrši u skladu sa članom 62. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 26 i 27 i
- 3) sačinjavaju Obrazloženja uz finansijske izvještaje koja sadrže objelodanjivanja o primijenjenim stopama amortizacije, bruto knjigovodstvenoj vrijednosti, akumuliranoj ispravci vrijednosti na početku i na kraju perioda i usklađivanju knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda za svaku klasu nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine zahtijevana MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS JS 31 - Nematerijalna imovina i objelodanjivanja zahtijevana Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) radni odnos na određeno vrijeme zasniva prema kadrovskom planu i na propisani period i javno oglašava prijem pripravnika u skladu sa članom 30, 50. stav (3) tačka b) i 62. stav (2) Zakona o državnim službenicima,
- 2) procjena potrebnih sredstava za rashode i izdatke vrši na bazi pokazatelja ostvarenih u prethodnom periodu i
- 3) u skladu sa programima podrške realizuju odobrena sredstva i preraspodjela istih vrši po rješenju nadležnog Ministarstva i uz saglasnost davaoca sredstava u skladu sa članom 10. stav (3) i (4) Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske i stvaraju obaveze do visine odobrenih sredstava u skladu sa članom 40. stav (1) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o izvršenju budžeta za 2021. godinu,
- Odluka o usvajanju budžeta za 2021. godinu i Odluka o usvajanju rebalansa budžeta za 2021. godinu,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, članovi 4. i 9.-11,
- Zakon o radu, član 205,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o državnim službenicima,
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave u Republici Srpskoj,
- Zakon o porezu na dohodak, Glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske i Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave,
- Program stručnog osposobljavanja i način polaganja ispita pripravnika u organima državne uprave Republike Srpske,
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela za 2021. godinu i izmjene Pravilnika,
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za kapitalne investicije u poljoprivrednoj proizvodnji u 2021. godini i izmjene Pravilnika,
- Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja podrške poljoprivrednim proizvođačima u uslovima izazvanim pandemijom virusa korona i izmjene Pravilnika,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za agrarna plaćanja i drugi interni pravilnici, uputstva i odluke.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Agencija za agrarna plaćanja Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija) je republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske (u daljem tekstu: Ministarstvo).

U skladu sa članom 42. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/18 i 111/21) obavlja upravne i stručne poslove vezano za uspostavljanje jedinstvenog sistema agrarnih plaćanja, sistema kontrole tih plaćanja i uspostavljanje sopstvenog računovodstvenog sistema za sva agrarna plaćanja, obezbjeđenje transparentnosti svih mjera podrške i isplata, usklađivanje procedura u vezi sa agrarnim plaćanjima sa procedurama i pravilima Evropske unije, što podrazumijeva trošenje domaćih sredstava, ali i sredstava od međunarodnih finansijskih institucija, izradu izvještaja i arhiviranje i čuvanje dokumentacije, uspostavljanje sistema uvezivanja sa drugim registrima i drugim evidencijama koje se vode u Ministarstvu, stvaranje tehničkog okvira za primjenu sistema jedinstvenog broja i sistema odlaganja podataka, saradnju sa drugim organima i organizacijama Republike Srpske u vezi sa razmjenom procedura i podataka, evidentiranje i računsku obradu zahtjeva, isplatu zahtjeva korisnicima po osnovu ostvarenog prava na podsticajna sredstva, čuvanje i arhiviranje svih dokumenata, vođenje evidencije o dodijeljenim podsticajnim sredstvima, monitoring i dostavljanje izvještaja i analiza Ministarstvu i osposobljavanje kadrova da bi se osigurala jedinstvena primjena procedura i kvalitetno sprovođenje mjera i druge poslove u skladu sa zakonima i propisima.

Agencija svoje poslovanje obavlja preko jedinstvenog računa trezora (u daljem tekstu: JRT) čija je glavna knjiga u cjelosti sastavni dio glavne knjige trezora Republike Srpske (u daljem tekstu: GKT).

Predmet revizije su pojedinačni izvještaji Agencije koje čine finansijske transakcije evidentirane u okviru fonda 01 (opšti fond).

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Agencije za agrarna plaćanja Republike Srpske za period 01.01 - 31.12.2021. godine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Agencije za 2020. godinu i tom prilikom su date četiri preporuke (dvije za finansijske izvještaje i dvije za usklađenost).

Revizijskim ispitivanjem je utvrđeno da date preporuke nisu provedene.

Preporuka da se planiranje i izvršenje budžeta po osnovu subvencija za razvoj poljoprivrede i sela vrši u skladu sa propisanom budžetskom klasifikacijom i odredbama člana 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, nije provedena, što je obrazloženo pod tačkom 6.1.2.4. izvještaja.

Nije provedena preporuka u vezi objelodanjivanja u obrazloženjima uz finansijske izvještaje dodatnih informacija važnih za razumijevanje finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, što je obrazloženo po tačkom 6.5. izvještaja.

Nisu provedene preporuke koje su se odnosile na uspostavljanje integralnog računovodstvenog sistema za sva agrarna plaćanja kao podrška za evidentiranje i računsku obradu zahtjeva za podsticajna sredstva i evidencije o dodijeljenim i plaćenim podsticajima u skladu sa članom 42. Zakona o republičkoj upravi i da se istovremeno uz budžetski zahtjev Ministarstvu finansija Republike Srpske dostavlja i nacrt kadrovskog plana u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave, što je obrazloženo pod tačkom 3. i 5. izvještaja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za agrarna plaćanja („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/18, 78/20 i 2/21) uređeni su unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta i organizacioni dijagram.

Pravilnikom je sistematizovano 26 radnih mjesta za 40 izvršilaca, 31 državni službenik, uključujući i direktora i devet namještenika. Na dan 31.12.2021. godine u Agenciji je bilo zaposleno 36 izvršilaca, od kojih su 34 izvršioca na neodređeno vrijeme (28 državnih službenika i 6 namještenika), jedan zaposleni na određeno vrijeme i jedno imenovano lice.

U toku 2021. godine jedan zaposleni namještenik je bio raspoređen na upražnjeno radno mjesto na određeno vrijeme po osnovu povećanog obima posla duže od šest mjeseci bez javnog konkursa, što nije u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16). Za prijem pripravnika (1) u toku revidiranog perioda nije provedena procedura javnog konkursa u skladu sa članom 62. stav (2) pomenutog zakona i članom 3. Programa stručnog osposobljavanja i načina polaganja ispita pripravnika u organima državne uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/09). Suprotno kadrovskom planu za tekuću godinu, Agencija je zaključila ugovor o obavljanju pripravničkog staža sa zaposlenim koji ima završenu visoku stručnu spremu, VII stepen, u periodu od 01.10.2021. godine do 30.09.2022. godine, čije prethodno rješenje o rasporedu na određeno vrijeme nije stavljeno van snage. Zaposleni ima položen stručni ispit po programu za visoku/višu stručnu spremu, po osnovu stručnog osposobljavanja (volontiranja) sa visokom stručnom spremom u trajanju od godinu dana.

Vršilac dužnosti direktora Agencije postavljen je na period od 90 dana više od tri puta uzastopno suprotno članu 42. stav (2) Zakona o državnim službenicima. Agencija nije u skladu sa članom 32. stav (3) pomenutog zakona za državne službenike koje postavlja Vlada Republike Srpske, pokretala postupak izbora najkasnije 60 dana prije isteka mandata licu koje je postavljeno na to radno mjesto.

Vlada Republike Srpske je tokom 2021. godine razrješavala i postavljala vršioca dužnosti direktora po isteku perioda od 90 dana, iako je Republički štab za vanredne situacije donio zaključak 26.03.2020. godine kojim je definisano da mandat lica koje postavlja Vlada Republike Srpske za vršioca dužnosti traje do okončanja vanredne situacije.

U skladu sa Zakonom o obezbjeđenju i usmjeravanju sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/02 i 106/09), ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je donio Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela za 2021. godinu (u daljem tekstu: Pravilnik) koji je mijenjan i dopunjavan osam puta u toku godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/21, 17/21, 33/21, 63/21, 80/21, 94/21, 102/21, 112/21 i 117/21) i Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za kapitalne investicije u poljoprivrednoj proizvodnji u 2021. godini koji je mijenjan dva puta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/21, 17/21 i 63/21).

Integralni računovodstveni sistem za sva agrarna plaćanja kao podrška za evidentiranje i računsku obradu zahtjeva za podsticajna sredstva i evidencije o dodijeljenim i plaćenim

podsticajima, te obezbjeđenje kontrole i transparentnosti svih realizovanih mjera podrške i izvršenih isplata nije obezbijeđen. Pomoćne evidencije podsticajnih sredstava vode se u excel tabelama.

Prema informacijama iz Ministarstva, koje je prosljedila Agencija, u pregovaračkoj fazi je „Projekat unaprjeđenja otpornosti i konkurentnosti sektora poljoprivrede“ (u daljem tekstu: Projekat), čiji učesnik je Ministarstvo zajedno sa ostalim korisničkim institucijama na nivou Republike Srpske. U okviru Komponente 1, od četiri po projektu „Povećanje otpornosti i sljedivosti javne podrške“, definisana je podkomponenta „Unaprjeđenje poljoprivrednih informacionih sistema“ koja će podržati dovršetak mreže računovodstvenih podataka, kompletiranje registra farmi, stvaranje novih registara za prioritetne lance vrijednosti, poboljšanje funkcionalnosti sistema različitih registara, uključujući identifikaciju i registraciju životinja, jačanje poljoprivrednog informacionog sistema i kapaciteta koji se odnose na geo informacione sisteme (GIS), razvijanje sistema identifikacije zemljišnih parcela, što je ključni uslov za pristupanje Evropskoj uniji, kako bi se koristila podrška zajedničke poljoprivredne politike i uspostavljanje transparentnog sistema tržišnih informacija.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine je obavljen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21).

Nije uspostavljena jedinstvena evidencija žalbi izjavljenih na donesena rješenja po osnovu subvencija na nivou Agencije (tačka 6. 4. izještaja).

Agencija nije sačinila godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu, što je propisano Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22).

Izjave u vezi dostignutog stepena razvoja sistema internih finansijskih kontrola i planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola, koje se dostavljaju uz godišnji izvještaj i plan mjera za 2022. godinu nisu sačinjeni u zakonskim rokovima.

Planom rada za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2022. godinu predviđena je izrada mape rizika pored aktivnosti na ažuriranju utvrđene mape procesa, praćenje i sprovođenje plana za otklanjanje nedostataka koje utvrdi interna revizija, izvještavanja i edukacije za sprovođenje aktivnosti uspostavljanja razvoja sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

U toku su i aktivnosti na izradi knjige poslovnih procesa i opisa poslovnih procesa, kao i strategije upravljanja rizicima koja nije izrađena ni u revidiranom periodu u skladu sa tačkom 22. podtačke 4), 5) i 6) Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17).

U cilju saniranja posljedica izazvanih virusom korona Upravni odbor Kompenzacionog fonda Republike Srpske (u daljem tekstu: Upravni odbor) odobrio je na ime podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela po osnovu četiri zaključka 13.200.000 KM, a realizovano je odnosno isplaćeno poljoprivrednim proizvođačima 13.199.789 KM.

Zaključkom Upravnog odbora od 26.04.2021. godine, a na osnovu informacije Ministarstva o odazivu na javni poziv, odobreno je 6.000.000 KM za podršku kapitalnim investicijama u poljoprivrednoj proizvodnji. U skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja podsticaja za kapitalne investicije Agencija je odobrila 1.161 zahtjev i donijela rješenja za isplatu sredstava za finansiranje poljoprivredne mehanizacije (4.695.044 KM), opreme u

stočarskoj proizvodnji (293.098 KM), izgradnje objekata (210.953 KM), nabavke tovni junica (31.933 KM), plastenika (67.870 KM), višegodišnjih zasada (124.730 KM), protivgradne mreže (60.740 KM), navodnjavanja (134.758 KM), investicija u skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda (330.797 KM) i investicija u izgradnju i adaptaciju ribogojilišta (50.000 KM).

Zaključkom od 07.12.2021. godine, Upravni odbor je odobrio isplatu sredstava u iznosu od 500.000 KM za potrebe podrške proizvođačima mlijeka, za nadoknadu septembarske premije do iznosa od 0,25 KM po litri. U skladu sa Pravilnikom po osnovu dopunskih rješenja za nadoknadu septembarske premije isplaćeno je 481.451 KM i naknada za rad kancelarije za unos podataka za mjesec novembar 2021. godine u iznosu od 18.540 KM.

Sredstva za podršku proizvođačima voća, uzgajivačima svinja, pčelarima, proizvođačima junećeg i svinjskog mesa, priplodnih grla u svinjarstvu i pčelarima, koji su se našli u lošem položaju usljed pojave mraza, povećanja cijena stočne hrane uzrokovane rastom cijena žitarica i koncentrovane stočne hrane, loših vremenskih uslova, obezbijedena su u Kompenzacionom fondu u iznosu od 6.700.000 KM. Zaključkom upravnog odbora od 08.06.2021. godine odobreno je 2.200.000 KM proizvođačima voća i mesa, a od 21.10.2021. godine 4.500.000 KM. U skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja podrške poljoprivrednim proizvođačima u uslovima izazvanim pandemijom virusa korona („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 56/21, 77/21, 80/21 i 98/21), sredstva podrške proizvođačima voća za zasnivanje zasada iznose 500.000 KM (realizovano 309.730 KM), za štete od mraza proizvođačima voća 1.000.000 (realizovano 899.189 KM), uzgajivačima svinja 2.000.000 KM (realizovano 1.977.146 KM), za uzgoj kvalitetno priplodnih krmača i suprasnih nazimica 1.500.000 KM (realizovano 1.493.600 KM + 334.962 KM), uzgajivačima tovne junadi 1.500.000 KM (realizovano 1.494.602 KM) i pčelarima 200.000 KM (realizovano 190.557 KM).

U skladu sa članom 6. stav (7) navedenog pravilnika za pet korisnika podrške za voćarsku proizvodnju na kraju 2021. godinu izdati su zahtjevi za povrat sredstava jer nisu dostavili dokaze, odnosno izvještaje o namjenski utrošenim sredstvima u iznosu 33.962 KM. Povrat sredstva će se realizovati u narednom periodu.

U odnosu na visinu sredstava utvrđenih pravilnikom iz sredstava Komenzacionog fonda isplaćeno je više 334.962 KM na ime redovne mjere podrške uzgajivačima priplodnih krmača i suprasnih nazimica i naknada za novembar mjesec za rad kancelarije za unos podataka u iznosu od 18.540 KM. Za veći iznos izvršenja nisu vršene preraspodjele u skladu sa članom 10. stav (3) i (4) Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2021. godinu.

Kontrolu odobravanja i korišćenja podsticajnih sredstava, kao redovnu aktivnost vrši odjeljenje za terensku kontrolu, koje je u 2021. godini realizovalo planirane aktivnosti koje su prilagođavane planiranim mjerama podrške. Nadzor i kontrolu namjenskog korišćenja podsticajnih sredstava vrše i Republička uprava za inspeksijske poslove i inspekcije jedinica lokalne samouprave posredstvom poljoprivredne, veterinarske i tržišne inspekcije.

Prema izvještaju Republičke uprave za inspeksijske poslove, poljoprivredni inspektori su prema planu za 2021. godinu izvršili 476 inspeksijskih kontrola namjenskog korišćenja sredstava podsticaja, u okviru kojih je kontrolisano 1.560 mjera po osnovu kojih je odobreno 13.498.840 KM. U okviru dvije mjere je utvrđeno nenamjensko korišćenje sredstava u iznosu od 87.149 KM i naložen je povrat sredstava.

Interna revizija Agencije je obavila prema planu šest revizija. Za utvrđene nepravilnosti dato je 17 preporuka, od kojih su tri provedene u tekućem periodu, a 14 će biti provedeno nakon izmjene uslova o načinu ostvarivanja novčanih podsticaja za razvoj poljoprivrede i sela za 2022. godinu. U izvještaju interne revizije je navedeno da je za određeni broj

preporuka potrebno duže vrijeme za realizaciju, jer su uslovljene aktivnostima drugih subjekata u čijoj nadležnosti je donošenje odgovarajućih propisa, pravila i procedura.

Shodno gore navedenom i pod tačkama 5, 6.1.2.4, 6.4 i 6.5. revizija nije utvrdila druge nedostatke sistema internih kontrola, čime su stvorene pretpostavke za funkcionisanje istih na način da obezbijede istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **radni odnos na određeno vrijeme zasniva prema kadrovskom planu i na propisani period, prijem pripravnika javno oglašava u skladu sa članom 30, 50. stav (3) tačka b) i 62. stav (2) Zakona o državnim službenicima i**
- **u skladu sa programima podrške realizuju odobrena sredstva i da se preraspodjela istih vrši u skladu sa članom 10. stav (3) i (4) Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2021. godinu su planirane nabavke ukupne vrijednosti 26.634 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV), od čega za nabavku roba 19.644 KM i usluga 6.990 KM. Agencija je u 2021. godini provela nabavke ukupne ugovorene vrijednosti 24.439 KM (bez PDV-a) ili 92% planiranih nabavki. Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je devet postupaka nabavki ugovorene vrijednosti 23.609 KM (bez PDV-a), odnosno 97% vrijednosti zaključenih ugovora i nisu utvrđene neusklađenosti u pogledu primjene Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14).

5. Priprema i donošenje budžeta

Budžetski zahtjev Agencije za 2021. godinu iznosi 76.240.800 KM i na nivou je početnih budžetskih ograničenja.

Procjena potrebnih sredstava za rashode i izdatke nije vršena na bazi pokazatelja ostvarenih u prethodnom periodu, a nisu tražena ni dodatna sredstva u skladu sa članom 25. stav (1) tačka b) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15,15/16).

Istovremeno, uz budžetski zahtjev, Ministarstvu finansija Republike Srpske nije dostavljen nacrt kadrovskog plana za 2021. godinu što nije u skladu sa članom 5. stav (1) Pravilnika o načinu izrade i sadržaju kadrovskog plana u republičkim organima uprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 43/09). Uz budžetski zahtjev za 2022. godinu dostavljen je nacrt kadrovskog plana.

Odlukom o usvajanju Budžeta za 2021. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 131/20) Agenciji su odobrena sredstva u iznosu od 76.183.200 KM. Odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta za 2021. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/21) odobrena su sredstva u iznosu od 76.196.200 KM i to za rashode za lična primanja (1.088.000 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (87.700 KM), rashode finansiranja i druge finansijske troškove (500 KM), subvencije (75.000.000 KM), izdatke za nefinasijsku imovinu (5.000 KM) i ostale izdatke (15.000 KM).

Poslije rebalansa izvršeno je pet realokacija u iznosu od 40.850 KM. Po rješenju ministra realocirana su sredstva sa pozicije rashodi za bruto plate na pozicije rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga u iznosu od 1.550 KM.

Vlada Republike Srpske donijela je tri rješenja prema kojima su izvršene realokacije u okviru Agencije u iznosu od 29.300 KM i jedno rješenje kojim su sredstva u iznosu od

10.000 KM sa Ministarstva sa pozicije rashodi za bruto plate prenesena Agenciji na poziciju rashoda po osnovu utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga.

Nakon usvajanja budžeta, u skladu sa članom 8. stav (3) Zakona o obezbjeđenju i usmjeravanju sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela, Vlada Republike Srpske je 28.01.2021. godine usvojila Plan korišćenja sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela za 2021. godinu (u daljem tekstu: Plan), a 30.12.2021. godine donijela Odluku o izmjeni Plana u strukturi u okviru ukupnog iznosa od 75.000.000 KM i rasporedila sredstva za podršku tekućoj proizvodnji u visini od 54.850.100 KM, podršku dugoročnom razvoju u visini 13.004.500 KM i sistemske mjere u visini od 7.145.400 KM.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se procjena potrebnih sredstava za rashode i izdatke vrši na bazi pokazatelja ostvarenih u prethodnom periodu.

6. Finansijski izvještaji

Agencija ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članovima 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17) vrši izvještavanje na nivou Agencije. Agencija je sačinila propisane obrasce finansijskih izvještaja: Obrazac 2 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05, Obrazac 4a - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a - Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta za 2021. godinu iskazano je u iznosu od 76.198.160 KM i na nivou je odobrenih sredstava. U izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici (bez obračunskih prihoda) u iznosu od 46.890 KM, koji se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici iskazani su u ukupnom iznosu od 59.101 KM i odnose se na prihode u iznosu od 51.808 KM i primitke u iznosu od 7.293 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Prihodi Agencije se odnose na ostale neporeske prihode u iznosu od 39.597 KM i prihode obračunskog karaktera 12.211 KM.

Neporeske prihode čine povrati nenamjenski utrošenih sredstava po osnovu datih subvencija, utvrđenih tokom terenske kontrole, naloga i rješenja poljoprivredne inspekcije koja je u postupku kontrole namjenskog trošenja podsticajnih sredstava utvrdila nepravilnost i izdala rješenje za povrat.

Prihode obračunskog karaktera čine prihodi po osnovu transakcija prenosa imovine bez naknade između budžetskih korisnika unutar iste jedinice vlasti, koji nemaju evidencije u okviru iste glavne knjige (12.197 KM) u skladu sa članom 62. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18) i prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti kratkoročnih potraživanja (14 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici se odnose na ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti za naknade plata za porodijsko odsustvo koje se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja u iznosu od 7.293 KM.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 76.214.909 KM. Odnose se na rashode za lična primanja zaposlenih, rashode po osnovu korišćenja roba i usluga, rashode finansiranja i druge finansijske troškove, subvencije, rashode obračunskog karaktera i izdatke.

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.080.883 KM. Odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (1.000.510 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (30.819 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (35.715 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći bruto (13.839 KM).

Rashodi za bruto plate zaposlenih odnose se na rashode za osnovnu platu (606.721 KM), rashode za uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (26.707 KM), porez na uvećanje plate (1.719 KM), porez na plate (35.334 KM) i zbirne doprinose (330.029 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada odnose se na rashode za naknade za prevoz na posao i s posla (13.938 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (800 KM), naknade po osnovu nagrada - porez na dohodak (89 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (7.180 KM), dnevnice za službena putovanja u inostranstvu (178 KM), rashode po osnovu doprinosa (434 KM) i rashode po osnovu doprinosa za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca (8.200 KM).

Pravo na naknadu troškova prevoza prosječno je ostvarivalo 18 zaposlenih čije je mjesto stanovanja udaljeno od radnog mjesta više od četiri, a manje od 50 kilometara u jednom pravcu u skladu sa članom 6. stav (1) tačka 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/16 i 104/17) i Pravilnika o naknadama i drugim primanjima zaposlenih u Agenciji za agrarna plaćanja u visini pune cijene mjesečne karte u gradskom, prigradskom ili međugradskom javnom saobraćaju.

Rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada odnose se na naknade plata za vrijeme bolovanja do 30 dana i roditeljsko odsustvo koje se ne refundiraju.

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći se odnose na novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (7.702 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (5.079 KM) i poreze i doprinose (1.058 KM). U skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u organima uprave Republike Srpske za obračun ostalih naknada primjenjuje se posljednja plata zaposlenih u području „javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje“, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku.

6.1.2.2. Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 102.383 KM, a čine ih rashodi po osnovu zakupa (6.161 KM), po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (55.223 KM), rashodi za režijski materijal (10.497 KM), rashodi tekućeg održavanja (2.646 KM), po osnovu putovanja i smještaja (13.271 KM), rashodi za stručne usluge (8.085 KM) i ostali neklasifikovani rashodi (6.500 KM).

Rashodi po osnovu zakupa se odnose na zakup poslovnog i skladišnog prostora za smještaj arhive i čuvanje autoguma.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga odnose se na rashode za usluge korišćenja mobilnog telefona (4.657 KM), rashode za usluge korišćenja fiksnog telefona (4.886 KM), interneta (457 KM), premještaja i selidbe arhive (684 KM) i rashode za poštanske usluge (44.539 KM).

Rashodi za režijski materijal se odnose na rashode za kancelarijski materijal i pomagala (6.830 KM), kompjuterski materijal (2.600 KM) i rashode za stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu (1.067 KM).

Rashodi za tekuće održavanje se odnose na rashode za održavanje prevoznih sredstava (2.646 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja se odnose na rashode po osnovu putovanja i smještaja u zemlji (3.668 KM), u inostranstvu (110 KM) i rashode po osnovu utroška goriva (9.493 KM).

Rashodi za stručne usluge odnose se na rashode za osiguranje vozila (620 KM), osiguranje zaposlenih (990 KM), rashode za usluge štampanja i uvezivanja (896 KM), rashode za objavljivanje podzakonskih akata (304 KM), za održavanje računara i biro opreme (1.139 KM) i troškove održavanja licenci (4.136 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi odnose se na rashode po osnovu kotizacija za seminare, savjetovanja i simpozijume (510 KM), za bruto naknade po ugovoru o djelu (564 KM), rashode reprezentacije (2.520 KM), takse i naknade za registraciju vozila (435 KM), rashode po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida (2.101 KM) i druge rashode.

6.1.2.3. Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 249 KM, a odnose se na rashode zateznih kamata.

6.1.2.4. Subvencije

Subvencije su iskazane u iznosu od 74.999.539 KM. Odnose se na subvencije za podršku tekućoj proizvodnji, za podršku dugoročnom razvoju i sistemske i ostale mjere.

Subvencije za podršku tekućoj proizvodnji iskazane su u iznosu od 54.959.442 KM. Odnose se na direktnu podršku stočarskoj proizvodnji (38.732.433 KM) i biljnoj proizvodnji (16.227.009 KM). Najznačajnije subvencije u okviru stočarske proizvodnje odnose se na premiju za mlijeko (29.427.528 KM), premiju za priplodnu stoku (3.355.257 KM), za proizvodnju mesa (4.935.678 KM), podršku pčelarskoj proizvodnji (915.960 KM) i podršku konjarstvu (98.010 KM).

Najznačajnije subvencije, odnosno podrška biljnoj proizvodnji odnose se na premiju za proizvedeno i prodato voće i povrće, ljekovito i aromatično bilje, proizvedenu i prodatu heljdu (3.945.428 KM), regres po hektaru sjetvene površine strnih žita (3.845.849 KM), regres po hektaru sjetvene površine soje, suncokreta i uljane repice (642.877 KM), regres za dizel gorivo (5.607.193 KM), premiju za sjemenski materijal (902.775 KM), premiju za sadni materijal (299.395 KM), premiju za industrijsko bilje (583.894 KM) i organsku proizvodnju (399.598 KM).

Subvencije za podršku dugoročnom razvoju iskazane su u iznosu od 12.997.555 KM. Odnose se na podsticaje za modernizaciju poljoprivredne mehanizacije (3.050.093 KM), investicije u stočarskoj proizvodnji (1.219.921 KM), investicije u biljnoj proizvodnji (582.189 KM), investicije u skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda (1.643.936 KM), investicije u izgradnju i opremanje ribnjaka (100.364 KM), podršku samozapošljavanju diplomiranih inženjera poljoprivrede (196.238 KM), poslovne aktivnosti poljoprivrednih zadruga i klastera (495.742 KM), otkup poljoprivrednih proizvoda (291.873 KM), informisanje korisnika i promociju sektora poljoprivrede (170.490 KM), uvođenje tehnoloških inovacija (122.999 KM), modernizaciju sistema protivgradne zaštite (4.000.000 KM), razvojnim centrima (300.000 KM), zajedničke projekte Vlade Repulike Srpske i opštine Srebrenica (100.000 KM), podršku kapitalnim investicijama u lovstvu

(395.228 KM) i ostale mjere definisane kao podrška dugoročnom razvoju (u zbirnom iznosu od 328.482 KM).

Sistemske mjere su iskazane u iznosu od 7.042.541 KM. Odnose se na mjere za zaštitu zdravlja životinja (1.566.975 KM), zaštitu zdravlja biljaka i atestiranje prskalica (546.084 KM), podršku proizvodnji sjemena za vještačko osjemenjivanje u govedarstvu (256.341 KM), kontrolu kvaliteta mlijeka (887.966 KM), podršku sufinansiranju premije osiguranja primarne poljoprivredne proizvodnje (391.156 KM), podršku kontroli kvaliteta stočne hrane (150.000 KM), podršku vođenju i održavanju registra poljoprivrednih gazdinstava (1.110.816 KM), podršku u izradi strateških i programskih dokumenata (220.259 KM), podršku za unapređenje, zaštitu i razvoj ribljeg fonda i rad ribočuvarske službe SRS RS (96.112 KM), sredstva za vanredne pomoći i potrebe (399.201 KM), interventnu prodaju svinja (675.400 KM), sredstva za žalbe i sudske presude (421.408 KM) i ostale mjere podrške definisane kao sistemske (u zbirnom iznosu 320.923 KM).

Pravilnikom su propisani uslovi koje su obavezni ispunjavati korisnici za ostvarivanje novčanih podsticaja, postupci za njihovo ostvarivanje, vrsta, visina i način isplate, obaveze korisnika nakon primanja podsticaja, rokovi, potrebna dokumentacija i sl. Nije ograničen broj zahtjeva koje može podnijeti jedan korisnik za ostvarivanje podsticaja u tekućoj godini, kao ni učešće povezanih strana u postupku ostvarivanja podsticaja.

Obračunski period za obračun podsticaja za 2021. godinu u skladu sa Pravilnikom, traje od isteka roka za podnošenje zahtjeva za podsticajne mjere iz 2020. godine, pa do isteka roka za podnošenje zahtjeva za podsticajne mjere u 2021. godini (nazvano povezivanje perioda). Za proizvodnju mlijeka ostvarenu u oktobru, novembru i decembru 2020. godine, korisnici podsticaja ostvaruju premiju u skladu sa uslovima iz Pravilnika za 2020. godinu i Planom za tekuću godinu koja je isplaćena u iznosu od 6.955.219 KM i nije evidentirana u skladu s načelom nastanka poslovnog događaja, koji podrazumijeva priznavanje poslovnog događaja u periodu u kojem je nastao i prezentaciju u finansijskim izvještajima u periodu na koji se odnosi.

Zahtjevi za ostvarivanje podsticajnih sredstava u 2021. godini zaprimani su tokom cijele godine u skladu sa utvrđenim rokovima. Po svim mjerama podrške zaprimljeno je 13.286 zahtjeva, pozitivno je riješeno 12.458 zahtjeva, dok je 828 zahtjeva odbijeno zbog neispunjenosti uslova. Broj korisnika podsticajnih sredstava na koje su odnosili podneseni zahtjevi je 76.626, od kojih je za 51.423 korisnika zahtjev pozitivno riješen, dok je 25.202 korisnika odbijeno. Veći broj korisnika u odnosu na podnesene zahtjeve je zbog toga što zbirne zahtjeve podnose otkupljivači (mlijeka, voća, povrća), distributeri nafte i naftnih derivata i predstavnici - udruženja pčelara. Zahtjevi koje podnose otkupljivači mlijeka ne sadrže dokaz (dokumentat) da je proizvođač predao navedenu količinu mlijeka, kao ni dokaz da je otkupljena količina mlijeka plaćena proizvođaču.

Ispitivanjem aktivnosti na odobravanju podsticaja u procesu revizije nismo utvrdili materijalno značajne nepravilnosti i odstupanja u odnosu na Pravilnik.

Razlozi za odbijanje zahtjeva su neblagovremeno podneseni zahtjevi za podsticaje, neispunjavanje uslova, od kojih su najčešći pasivan status u registru poljoprivrednih gazdinstava (u daljem tekstu: RGP), neizmirene obaveze po osnovu doprinosa prema evidencijama iz Poreske uprave, neizmirene obaveze po osnovu naknade za protivgradnu zaštitu, nepodnošenje zahtjeva za isplatu rezervisanih podsticajnih sredstava jer nije izvršena nabavka odnosno izvršeno ulaganje za koje podnesen zahtjev za podsticaj, kao i stvorene obaveze iznad visine sredstava utvrđene Planom po osnovu zaključenih ugovora Ministarstva o poslovno- tehničkoj saradnji. U okviru mjere podrške sredstva za žalbe i sporove na teret subvencija tekuće godine isplaćene su obaveze, stvorene u ranijem periodu, po osnovu ugovora zaključenih sa Ministarstvom u najmanjem iznosu od 102.742 KM, što nije u skladu sa članom 40. stav (1) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske. Stvorene obaveze iznad visine odobrenih sredstava po osnovu većeg

obima izvršenih usluga u okviru subvencija po osnovu zaključenih ugovora Ministarstva nisu evidentirane u skladu sa članom 82. stav (6) i 93. stav (3). Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Članom 41, 42, 51, 53, 54, 59, 66, 67, 71, 72, 73. i 76. Pravilnika je definisano da će pravo na podsticaje ostvariti korisnici (pravna i fizička lica) sa kojima je prethodno Ministarstvo zaključilo ugovor o poslovno tehničkoj saradnji. Realizuju se na osnovu zahtjeva i rješenja direktora Agencije.

Po tom osnovu ostvareni su podsticaji, podrška informisanju korisnika i promocija sektora poljoprivrede putem finansiranja sajмова, stočnih izložbi, medijskih aktivnosti u organizaciji javnih ustanova, medijskih kuća, udruženja, jedinica lokalne samouprave, Privredne komore Republike Srpske i dr. (170.490 KM). Zatim, podrška prenosu znanja i vještina u poljoprivrednoj proizvodnji i uvođenju tehnoloških inovacija (153.954 KM), zaštita zdravlja bilja (546.084 KM), predstavljaju mjere podrške koje ostvaruju pravna lica koja se bave stručnim i naučno istraživačkim radom u oblasti zaštite bilja, kao i rad kancelarije za unos podataka o poljoprivrednim gazdinstvima i životinjama na poljoprivrednim gazdinstvima (203.940 KM), kontrola kvaliteta mlijeka (887.960 KM) koje provodi Veterinarsko stočarski centar a.d. Banja Luka, veterinarsko epidemiološka služba (100.000 KM), kontrola kvaliteta stočne hrane (150.000 KM) i dr.

Korisnici podsticajnih sredstava su i pružaoci usluga za vođenje RGP, za pristup, korišćenje, održavanje i unapređivanje informacionih sistema i korišćenje licenci po osnovu zaključenih ugovora sa Ministarstvom u iznosu od 1.110.615 KM.

Prema članu 73. Pravilnika, novčani podsticaj ostvaruju korisnici za učešće u radu komisija, stručnih timova i radnih grupa imenovanih rješenjem ministra na osnovu ugovora za izradu strateških i programskih dokumenata, studija, analiza i anketa (220.259 KM). Nije regulisan broj komisija, projekata u kojima može da učestvuje jedan član. Za 2021. godinu zaključeni su ugovori sa Ekonomskim fakultetom i Prirodno matematičkim fakultetom, udruženjima građana, drugim pravnim licima i sa 25 fizičkih lica.

Članom 44. 45. i 46. Pravilnika definisana su podsticajna sredstva za korisnike po osnovu Odluka Vlade Republike Srpske, koji se realizuju na osnovu zahtjeva i rješenja direktora Agencije.

U skladu sa Odlukom Vlade Republike Srpske o raspodjeli sredstava za 2021. godinu od 25.02.2021. godine iznos od 4.000.000 KM raspoređen je na ime podrške preventivnim mjerama radi sprečavanja i ublažavanja elementarne nepogode – grada za nabavku raketa i ostalih materijalno tehničkih sredstava u iznosu od 775.174 KM i za modernizaciju sistema protivgradne zaštite i izmirenje obaveza po kreditima u iznosu od 3.224.826 KM, uplatom sredstava JP „Protivgradna preventiva“ Gradiška.

Unapređenje eksperimentalno-edukativnih i razvojnih centara je mjera podrške za koju odlukama Vlade Republike Srpske od 10.06.2021. godine pravo na podsticajna sredstva u iznosu od po 100.000 KM imaju Poljoprivredni fakultet, JU Poljoprivredni institut Republike Srpske i Institut za genetičke resurse Univerziteta u Banjaluci.

Po osnovu odluka Vlade Republike Srpske realizuju se zajednički projekti Vlade Republike Srpske i opštine Srebrenica (100.000 KM).

Mjere podrške koje ostvaruju korisnici po osnovu odluka Vlade Republike Srpske, ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji koje je zaključilo Ministarstvo, kao i učešća u radu komisija, stručnih timova i radnih grupa imenovanih rješenjem ministra u najmanjem iznosu od 7.977.452 KM ne predstavljaju subvencije prema članu 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, prema kojem se subvencije doznave isključivo proizvođačima učinaka (roba i usluga), a ne krajnjim potrošačima i imaju za cilj da utiču na obim proizvodnje, cijenu po kojoj se učinci

prodaju ili nadoknadu proizvođaču po nekom drugom osnovu. Navedeni novčani podsticaji predstavljaju rashode po osnovu korišćenja roba i usluga, tekuće i kapitalne grantove i transfere između različitih jedinica vlasti, član 92, 95. i 102. navedenog pravilnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se planiranje i izvršenje budžeta po osnovu subvencija vrši u skladu sa članom 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, stvaraju obaveze do visine odobrenih sredstava u skladu sa članom 40. stav (1) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i obaveze iznad visine odobrenih sredstava evidentiraju u skladu sa članom 82. stav (6) i 93. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.2.5. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 16.749 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha materijala, sitnog inventara i auto-guma (1.970 KM), rashode po osnovu amortizacije (13.456 KM) i rashode obračunskog karaktera po osnovu odnosa unutar iste jedinice vlasti (1.323 KM). Rashode po osnovu amortizacije čine rashodi po osnovu amortizacije prevoznih sredstava (5.351 KM), kancelarijske opreme (5.312 KM), komunikacione opreme i računarske opreme (2.099 KM) i nematerijalne imovine (694 KM). Prilikom obračuna amortizacije primijenjene su amortizacione stope propisane Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

Rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa unutar iste jedinice vlasti odnose se na neto vrijednost automobila koji je Odlukom Vlade Republike Srpske prenesen bez naknade na Jedinicu za koordinaciju poljoprivrednih projekata (tačka 6.2.1.1. izvještaja).

6.1.2.6. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 15.106 KM i odnose se na izdatke za proizvedenu stalnu imovinu za nabavku postrojenja i opreme (2.958 KM), za zalihe robe, materijala i sitnog inventara (1.970 KM) i ostale izdatke (10.178 KM).

Izdaci za nabavku postrojenja i opreme odnose se na izdatke za nabavku računarske opreme.

Ostali izdaci se odnose na ostale izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti, izdatke za naknade plata za porodiljsko odsustvo koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (5.615 KM) i za naknade plata za bolovanje koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (4.563 KM).

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Na dan 31.12.2021. godine Agencija je iskazala imovinu bruto vrijednosti 231.439 KM, ispravke vrijednosti 198.024 KM i neto vrijednosti 33.415 KM. Neto vrijednost imovine čini nefinansijska imovina u iznosu od 22.889 KM i finansijska imovina i razgraničenja u iznosu od 10.526 KM.

6.2.1.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina se odnosi na nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima, a čini je neto vrijednost proizvedene stalne imovine u iznosu od 22.889 KM. Neto vrijednost proizvedene stalne imovine čine postrojenja i oprema (22.194 KM) i nematerijalna proizvedena imovina (695 KM).

Povećanje vrijednosti imovine najvećim dijelom se odnosi na računarsku opremu i prevozna sredstva. U toku godine nabavljena je računarska oprema u vrijednosti od 2.958 KM.

Povećanje vrijednosti prevoznih sredstava u iznosu 12.197 KM izvršeno je po osnovu prenosa prava vlasništva bez naknade nad putničkim automobilom marke toyota, tip HAZ(A) model rav 4, godina proizvodnje 2015, nabavne vrijednosti 18.061 KM i ispravke vrijednosti 5.864 KM sa Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata na Agenciju po odluci Vlade Republike Srpske od 04.02.2021. godine. Početno vrednovanje primljenog automobila na koji je preneseno pravo vlasništva bez naknade nije izvršeno u skladu sa članom 62. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u dijelu odvojenog evidentiranja bruto i korekcije vrijednosti i zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine postrojenja i oprema, paragraf 26 i 27. Priznata je samo neto vrijednost automobila i izvršena procjena vijeka upotrebe, odnosno stopa amortizacije.

Po osnovu iste odluke sa Agencije na Jedinicu za koordinaciju poljoprivrednih projekata izvršen je prenos prava vlasništva bez naknade nad vozilom marke nissan, tip:J11, model qashqai, godina proizvodnje 2016-a, bruto vrijednosti 44.958 KM, ispravke vrijednosti 43.636 KM i neto vrijednosti 1.323 KM.

Smanjenje vrijednosti postrojenja i opreme izvršeno je i po osnovu odluke direktora o prihvatanju prijedloga popisne komisije za rashod kancelarijskog namještaja na dan 31.12.2021. godine bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti 10.600 KM.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se evidencija ustupljene nefinansijske imovine bez naknade između budžetskih korisnika u okviru iste jedinice vlasti, koji nemaju knjigovodstvene evidencije u okviru iste glavne knjige vrši u skladu sa članom 62. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 26 i 27.

6.2.1.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja na dan 31.12.2021. godine iskazani su u bruto i neto iznosu od 10.526 KM. Neto iznos finansijske imovine čine ostala kratkoročna razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (4.911 KM) i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti, potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za dječiju zaštitu (5.615 KM).

6.2.2. Obaveze

Ukupne obaveze na dan 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 18.632.892 KM, a odnose se na kratkoročne obaveze i razgraničenja. Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine obaveze za lična primanja zaposlenih (101.085 KM), obaveze iz poslovanja (10.130 KM) i obaveze za subvencije (18.521.677 KM). Obaveze za lična primanja se odnose na obaveze za bruto plate i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih za decembar 2021. godine koje su isplaćene u januaru 2022. godine. Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga i obaveze prema fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu. Obaveze za subvencije se odnose na neizmirene podsticaje za razvoj poljoprivrede i sela. Sa 28.02. 2022. godine izmirene su sve obaveze.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 694 KM, a odnose se na rezerve po osnovu revalorizacije, formirane primjenom revalorizacionog modela vrednovanja nematerijalne proizvedene imovine u ranijem periodu.

6.3. Vanbilansna evidencija

Agencija u toku 2021. godine nije imala poslovnih događaja koji zahtijevaju vanbilansno evidentiranje.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema izjavama odgovornih za potrebe revizije u toku 2021. godine Agencija nije vodila sudske sporove, a nije bila ni tužena strana od strane svojih poslovnih partnera. Na donesena rješenja po osnovu subvencija u 2021. godini je izjavljeno ukupno 274 žalbe od čega je prvostepeni organ usvojio 13, a 80 žalbi odbio. Ministarstvu kao drugostepenom organu prosljeđena je 181 žalba, od kojih je 88 usvojeno, 34 žalbe su odbijene kao neosnovane, a u postupku rješavanja je ostalo 59 žalbi. Korisnicima čije su žalbe prihvaćene, a koje se odnose i na ranije periode, donesena su rješenja o odobravanju podsticaja u iznosu od 421.408 KM. Na dan 31.12.2021. godine za žalbe koje se nalaze u postupku nije vršena procjena ishoda rješavanja i visine sredstava podsticaja koji potencijalno može biti odobren po prihvaćenim žalbama, kao ni objelodanjivanja u vezi sporova, zahtijevana paragrafima 140-143 MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2021. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja koja pružaju neophodne opšte podatke o Agenciji, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

U skladu sa paragrafom 24 MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja Agencija je prezentovala dodatne informacije o korišćenju sredstava u skladu sa zakonski usvojenim budžetom. Međutim, nisu izvršena objelodanjivanja koja se odnose na:

- saopštenja o primijenjenim računovodstvenim politikama, osnovama odmjeravanja i potencijalne obaveze i potencijalna sredstva po osnovu izjavljenih prigovora i žalbi na donesena rješenja po osnovu subvencija u skladu sa članom 46. tačka 3), 8) i 9) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i
- korisni vijek upotrebe, bruto knjigovodstvenu vrijednost, akumuliranu ispravku vrijednosti na početku kao i usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda za svaku klasu nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa paragrafom 88 a)-e) MRS JS 17 -Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS JS 31 - Nematerijalna imovina.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da Obrazloženja uz finansijske izvještaje sadrže objelodanjivanja o primijenjenim stopama amortizacije, bruto knjigovodstvenoj vrijednosti, akumuliranoj ispravci vrijednosti na početku i na kraju perioda i usklađivanju knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda za svaku klasu nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine zahtijevana MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS JS 31 - Nematerijalna imovina i objelodanjivanja zahtijevana Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Mira Raljić, s. r.

Svjetlana Kodžoman, s. r.